

دانشکده طب ایرانی
طرح دوره (course plan)

طرح دوره (اخلاق، فقه و حقوق پزشکی)

نام درس: اخلاق، فقه و حقوق پزشکی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	پیش نیاز: ندارد
زمان برگزاری کلاس: روز: چهارشنبه	ساعت: ۱۰-۱۲	مکان برگزاری: دانشکده طب ایرانی	تعداد دانشجویان: ۲ نفر
مستول درس: دکتر مریم ایرانزاد اصل	مدیرسین (به ترتیب حروف الفبا): دکتر مریم ایرانزاد اصل،		

شرح دوره:

درس نظری کمبود جبرانی است.

گرچه علم پزشکی بیشتر بر مطالعه جسم انسان و ارائه راههای پیشگیری و درمان تمرکز یافته است لکن باتوجه به لزوم ابتدای حکومت بر موازین شرعی، در پزشکی و طبابت نیز رعایت ضوابط و احکام شرعی ضروری است. درس فقه پزشکی فرصتی است تا دانشجویان با برخی از مهمترین احکام شرعی در حوزه پزشکی آشنایی پیدا کنند. همچنین یادگیری و یادآوری مکارم اخلاقی در حوزه دانش و پژوهش رشته های مرتبط با علوم پزشکی، علاوه بر حفظ شأن و کرامت انسانی افراد، موجب ارتقای خودآگاهی و رفتارسازی مبتنی بر اصول اخلاقی می شود. درس اخلاق پزشکی فرصتی است تا دانشجویان با برخی از اصول مرتبط با مکارم اخلاقی در حوزه اخلاق بالینی و پژوهشی علوم پزشکی و اخلاق در سلامت عمومی جامعه آشنا شوند.

هدف کلی:

هدف عمده در این درس، آشنایی با ضوابط فقهی و حقوقی حاکم بر عملیات پزشکی، آشنایی با مکارم اخلاقی در حوزه فردی و اجتماعی پزشکی در راستای حفظ شأن انسانی، آگاه سازی و کاهش خطر بروز آسیب به جامعه هدف ضمن انجام پژوهش های علمی است.

اهداف بینابینی:

- ۱- آشنایی با علم فقه پزشکی و محدوده ارتباط شرعی بیمار و پزشک
- ۲- آشنایی با دیدگاه های فقهی و حقوقی در مورد مسئولیت (ضمان) مدنی و کیفری پزشک در معالجه بیمار و تحلیل آنها
- ۳- آشنایی با دیدگاه های فقهی پیرامون استفاده از حیوانات در آزمایشات بالینی و تحلیل آنها
- ۴- آشنایی با دیدگاه های فقهی پیرامون سقط جنین و استثنائات آن و تحلیل قانون سقط درمانی
- ۵- آشنایی با دیدگاه های فقهی پیرامون تلقیح مصنوعی و تحلیل آن
- ۶- آشنایی با ادله جواز یا عدم جواز تشریح جسد و تحلیل آنها
- ۷- آشنایی با سیر تحول اخلاق پزشکی و سلامت در تاریخ و مکاتب فلسفی
- ۸- آشنایی با بیانیه های جهانی و گایدلاین های مبتنی بر اخلاق در پزشکی و سلامت

۹- آشنایی با اخلاق پزشکی و سلامت در پژوهش

۱۰- آشنایی با اخلاق پزشکی و سلامت در متون تمدن اسلامی (سوگندنامه‌های پزشکی، منابع متنی و کتب حاوی آموزه‌های اخلاق پزشکی در تمدن اسلام و ایران)

شیوه‌های تدریس:

- سخنرانی* ☐ سخنرانی برنامه ریزی شده ☐ پرسش و پاسخ* ☐
- بحث گروهی ☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) ☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL) ☐
- سایر موارد (لطفا نام ببرید) بارش فکری

وظایف و تکالیف دانشجو: (لطفا شرح دهید)

- ۱- حضور مستمر و مشارکت فعال در مباحث
- ۲- تحقیق بر موضوعات منتخب و ارائه نتایج آن در کلاس

وسایل کمک آموزشی:

- وایت برد ☐ تخته و گچ ☐ پروژکتور و اسلاید ☐
- سایر موارد (لطفا نام ببرید) استفاده از Power Point و ابزارهای ادوپی کانکت

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

- ☐ آزمون میان ترم ----- درصد نمره
- ☒ آزمون پایان ترم ۷۰ درصد نمره
- ☒ انجام تکالیف ۲۰ درصد نمره
- ☒ شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره
- سایر موارد (لطفا نام ببرید)-----

نوع آزمون

تستی و تشریحی

منابع پیشنهادی برای مطالعه

- منابع انگلیسی

- ✓ Textbook of Medical Ethics: Erich H. Lowey
- ✓ The Hippocratic Oath and The Ethics of Medicine: Steven H. Miles

- منابع فارسی
- ✓ اخلاق پزشکی در آموزه های اسلامی: استاد محمد مهدی اصفهانی
- ✓ کامل الصناعه الطبیه: علی بن عباس اهوازی
- ✓ تاریخ پزشکی ایران: دکتر محمود نجم آبادی
- ✓ آخرین دستوالعمل واکسیناسیون ویرایش چهارم
- ✓ تدابیر نفسانی و معنوی در پیشگیری و درمان بیماریها و ارتقاء سلامت: استاد محمد مهدی اصفهانی
- ✓ همدم بیمار: استاد محمد مهدی اصفهانی
- ✓ مجموعه مداخلات اساسی بیماریهای غیرواگیر در نظام مراقبتهای بهداشتی اولیه ایران "ایراپن": وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- ✓ آشنایی با مفاهیم و الگوهای برنامه های سلامت: دکتر محمدرضا رهبر و همکاران
- ✓ مقالات مرتبط

دانشکده طب ایرانی
طرح دوره (course plan)

طرح دوره (اخلاق، فقه و حقوق پزشکی)

جدول هفتگی کلیات ارائه درس

قسمت اخلاق پزشکی

جلسه	عنوان مطالب	استاد مربوط
۱ (۲۸ شهریور)	سیر تحول اخلاق پزشکی در تاریخ و مکاتب فلسفی	دکتر ایرانزاد
۲ (۴ مهر)	بیانیه های جهانی و گایدلاین های مبتنی بر اخلاق پزشکی	دکتر ایرانزاد
۳ (۱۱ مهر)	آشنایی با اخلاق پزشکی در پژوهش	دکتر ایرانزاد
۴ (۳۰ مهر)	اخلاق پزشکی در متون تمدن اسلامی (سوگندنامه های پزشکی، منابع متنی و کتب حاوی آموزه های اخلاق پزشکی در تمدن اسلام و ایران)	دکتر ایرانزاد
۵ (۱۸ مهر)	اصول و مفاهیم مقدمات و گستره اخلاق و سلامت عمومی، نظریه های سلامت و عدالت در سلامت در ایران	دکتر ایرانزاد
۶ (۲۵ مهر)	اخلاق در تخصیص منابع و اولویت بندی ها، پژوهش های سلامت عمومی و سلامت جهانی و غربالگری بیماریها	دکتر ایرانزاد
۷ (۲ آبان)	اخلاق در واکسیناسیون و مراقبت های بهداشتی و سیاست گذاری های کنترل بیماریهای مزمن و محدود کننده رفتارهای شخصی	دکتر ایرانزاد
۸ (۹ آبان)	اخلاق در اورژانس های سلامت عمومی و همه گیری بیماریهای عمومی	دکتر ایرانزاد
۹ (۱۶ آبان)	پرسش و پاسخ و آزمون	دکتر ایرانزاد